

Priloga mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din - ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v
Kapitlarjevi ul. 6/III

SLOVENECE

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563.
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kapitlar-
jeva 6, telefon 2999

Telefoni uredništva: dnevna služba 2990 - nočna 2996, 2994 in 2990

Izhaja vsak dan s izjeto, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Učiteljska premeščenja v pravi luči

Med najgrše lastnosti slovenskega laži-inteligenta spada predvsem mešetarjenje z lastnim patriotizmom, oziroma lažpatriotizmom. Preprost slovenski človek dela, trpi in, če treba, tudi umre za svoj rod, za domovino ali državo, oziroma za to, kar smatra za svojo dolžnost, brez krika in vika, ne da bi za to sahteval ali celo pričakoval plačila. Slovenski inteligent pa, tisti namreč, ki ne živi več s svojim ljudstvom enega in istega življenja, ampak je slovensko podobno v sebi že čisto zadušil, smatra po navadi patriotizem, ki ga ima ali pa samó kaže, za predmet trgovanja in licitiranja ter za najpripravnije sredstvo, kako priti naprej in pobiti svoje konkurente v borbi za obstanek in za boljše mesto v družbi. Nemajhen del teh inteligentov je svojčas zaplečeval pri nemških gospodarjih naše dežele, se sukal med najvišjimi krogi v ljubljanski kazini, med vojsko pa kot častnik, uradnik ali drug tak močanik pod vidom najgorečnejšega avstrijskega patriotizma mučil našega vojaka na fronti pa kmeta in malega človeka v zaledju, da bi si zaslužil odlikovanje, napredovanje in višji položaj; najbolj pa se je izplačevalo denunciranje, v katerem so te vrste Slovenci splošno priznani mojstri.

V novi državi ti elementi niso samo tega svojega posla nemoteno nadaljevali, ampak v te vrste prodajnem, oziroma kupljivem patriotizmu sami sebe še prekosili. Žal so tem manjvrednim elementom dali zavetje tudi tak voditelj nam politično, kulturno in socialno nasprotnega tabora, o kojih jugoslovanskem patriotizem prepričanju ne dvomimo — čeprav njihov unitaristični zamisel odločno odklanjamo — ki so pa iz pretiranega strankarskega egoizma mislili, da denunciranja kot sredstva politične borbe s svojim slovenskim nasprotnikom ne morejo in ne smejo pogrešati. Radi te kratkovidne, nečastne in skrajno škodljive politične metode, po kateri je Slovenec grdil Slovence in svoj lastni narod kompromitiral, so se pisarne naših ministrstev v Beogradu do vrha polnile s samimi najgršimi denunciacijami, ki so ugled našega naroda globoko diskreditirale, zakaj žalibog se čestokrat narod ne sodi po svojih dobrih lastnostih in po svojih najboljših sinovih, ampak narobe po manjvrednih pojavih v svoji sredi. Najbolj je pomagalo pri tem delu brezobzirnega pobijanja političnega partnerja slovensko demokratsko časopisje, ki je, najbrž ne zavedajoč se, kako izpodkopa položaj slovenskega naroda v državi, dan na dan slovensko ljudstvo pribijalo na sramotni križ protidržavnosti in njegove voditelje sumničilo, da so v službi sovražnikov Jugoslavije. Dočim se je radi takega brezumnega fanatizma čisto oslepelih politikov bohotno vzpenjal kvivku raznovrstni plevel »patriotičnih« konjunkturistov, so morali prvotni slovenski inteligenti, profesorji, učitelji in drugi uradniki ter javni delavci v pregnanstvo, v nezasluzeni pokoj ali pa naravnost na cesto med brezposelni proletariati.

Mi bi tega ne pogrevali, če ne bi naši politični nasprotniki tudi še sedaj, ko je ljudska obsodba bivše diktatorje Jugoslavije odprla in površila državnega političnega življenja, skušali vrniti stare čase s tem, da si prizadevajo po svojih starih metodah na najvišjih mestih zopet črniti stranko slovenskega, državi in njenemu vladarju ter upraviteljem zvestega ljudstva fer sebe veličati kot edine zanesljive čuvaje Jugoslavije, ki edini goje v svojem srcu pravo »ljubav do naše mile otadžbine«, kakor beremo v pismu, ki ga je naslovil nek tak čuvar državnega in narodnega edinstva na visoko osebo v Beogradu. Nasprotniki sedanjega režima, ki jim je trn v peti zato, ker pripravljata za demokracijo, ki bo do zadnjega ostanka likvidirala podpornike minulega jugoslovanskega absolutizma, izrabljajo premeščenja učitelstva, da bi vrhovom naše državne uprave dopovedali, kako da naša ljudska stranka preganja zveste, poštene in do dna duše nacionalne Jugoslavoane in sokolske delavce. Mi ne vemo, ali bi vsak, ki ga JNS v tej akciji, naslovljeni na visoko beograjsko adresu, slika kot klasičen primer jugoslovanskega patriotizma, vzdržal kritičen pretes tega hvalisanja, in zato pustimo to na strani, ker itak ni važno. Marsikdo, ki so ga na ta način povzdigovali kot nedosegljivega jugoslovanskega patriota v nebesa, se je bridko pokoril za tako nezasluzeno pohvalo, ki je večkrat niti sam ni zahteval ali pričakoval, ko so začeli ta njegov patriotizem osvetljevati z reflektorjem nepristranskega opazovanja. Važno je to, da akcija pohorskega vodstva, ki je aranžirala vse te prošnje, pritožbe, spomenice in deputacije »preganjanih jugoslovanskih patriotov« v Beograd, nima nobene dejanske podlage, ampak pomeni le ogromno napibovanje čisto normalnega vsakotnega dejstva premeščenja učiteljev in učiteljic bodisi na lastno prošnjo, bodisi po službeni potrebi, ki ne presega 6 in pol odstotka vsega učiteljsstva. Kako je izmišljena trditve, s katero se skuša vplivati na visoka mesta in pritiskati nanje, da naj se spomnijo svoje patriotske dolžnosti, da so namreč »klerikalci premetili same sokolske delavce«, — se razvidi iz tega, da je po točni statistiki premeščenih več učiteljev, ki niso Sokoli in se, tudi če so vanj vpisani, za Sokola niso udeleževali, nego učiteljev Sokolov in sokolskih delavcev. Tudi oni sokolski delavci, gospod upravitelj Bábler v Radovljici, zaradi katerega so naši čuvarji Jugoslavije alarmirali Beograd, češ, da ga hočijo premetiti, se slejkoprej mirno nahaja v mestu, kjer ima tovarno za pletenine in se lahko nemoteno udeležuje tudi v Sokolu, ker ga nihče ne preganja niti namerava preganjati. Nihče od premeščenih ni oškodovan, večina je prišla še na boljše, pa naj so te ali nasprotno politične barve, nikomur se s premeščenjem ni storila nobena krivica, pač pa je marsikomu bila popravljena krivica, ki jo je bil utrpel pod JNS režimom, ko so mnogi bili na podlagi lažnivih denunciacij enostavno iz službe odpuščeni ali ločeni od družine in pre-

Od 18. januarja naprej v Berlinu

Hitler išče sprave s Cerkvijo

Svoboda katoliških mladinskih društev -
v okviru vsedržavne mladinske organizacije

Dunaj, 27. januarja 1936.
Na merodajnem cerkvenem mestu na Dunaju potrjujejo, da so se začela nova pogajanja med nemško vlado in zastopniki katoliške cerkve za ureditev sporov, ki so od podpisa konkordata nastali. Pogajanja so se začela že 18. januarja v Berlinu in znane so glavne točke načrta za sporazum. Konferenca nemških škofov v Fuldi je imenovala poseben škofijski odbor, v katerem se nahaj kardinal Schulte, berlinski škof grof Preysing ter osnabrški škof dr. Berning, nemška vlada pa je pooblastila cerkvenega min. dr. Kerria, da v njenem imenu vodi pogajanja.

Glavni predmet pogajanj je usoda katoliške mladine, organizirane v katoliških društvih, kakor tudi protisvetska vzgoja, ki se vedno bolj širi v hitlerjevskih mladinskih organizacijah. Nemški državni kanceler je ponudil stvarno osnovo za pogajanja s tem, da je obznanil, da bo nemška vlada ustanovila posebno, izvenstrankarsko in vsedržavno mladinsko organizacijo »državne mladine« ter s tem poudarila pravico države do vzgoje otrok. V okviru te »državne mladine« pa bo »hitlerjevska mladina«, ki je do danes grabila po katoliških vrstah, tvorila posebno izbrano skupino, ki se bo vzgajala za vodilna mesta v narodnosocialistični stranki. Vstop v »hitlerjevske mladince« ne bo več obvezen, ampak bo nasprotno

izbira silno stroga. Poleg »hitlerjevske mladine« pa bo v okviru vsedržavne organizacije »državne mladine« dana katoliški cerkvi in tudi drugim verstvom možnost, da vzgaja katoliško mladino s pomočjo od cerkve nalašč v ta namen postavljenih in od države plačanih verskih vzgojiteljev.

Škofijska konferenca v Fuldi je pooblastila poseben odbor škofov, da se na tej podlagi sme pogajati z nemško vlado za vstop katoliških mladinskih društev v veliko državno okvirno organizacijo »državne mladine«. Pri pogajanjih v Berlinu je dr. Kerri to pripravljenost vzel na znanje in obenem izjavil, da je pooblaščen obljubiti, da bo nemška vlada za to skrbela, da »omeji protisvetski kurs v hitlerjevski mladini, da bo spreprečila vsake izgrede proti krščanskim veram in njihovim pripadnikom in končno, da bo prepovedala popevanje protisvetskih in poganskih pesmi v mladinskih društvih«. Zastopniki cerkve so Kerrirove obljube ravnotako vzeli na znanje in pristavili, da je država že večkrat dajala podobne obljube, ki jih pa ni držala. Na drugi strani pa so osebosti, ki vse mladinske vzgoje v Nemčiji dajejo protisvetski in poganski značaj, še vedno na svojih vodilnih mestih, tako da manjkajo zunanja jamstva za notranje spremembe, ki jih nemška vlada napoveduje na polju mladinske vzgoje.

Nadaljna pogajanja med obema taboroma bodo posvečena temu, da se najde najboljši način sodelovanja med cerkvijo in državo, ki bo sahtevalo veliko previdnosti, ker je tendenca nemške države, da vdere v čisto cerkvena polja, kjer pa cerkev ne more deliti odgovornosti s nikomur. Sicer pa so ta pogajanja, tako zatrjujejo tukaj na Dunaju, neobvezna, dokler da se Vatikan ne bo končno odločilno izrekel, če so obojestranski pogoji sprejemljivi po predpisih konkordata, kanoniškega prava in krščanske moralne teologije.

Ing. Sch.

Hitler avaja dvoobo

Berlin, 27. jan. AA. Havas poroča: Vodja rafsa in državni kanceler Adolf Hitler je danes govoril pred več tisoč dijakih, ki so se zbrali v cirkusu Krone, da bi proslavili desetletnico ustanovitve narodne socialistične zveze nemških dijakov. Hitler je izjavil med drugim, da se čast ne more oprati drugače kot s krvjo. Na ta način je Hitler postavil temelj novim pravilom, časti za nemške dijake. Po teh izjavah bo verjetno dvoobdobje med nemškimi dijakih postal zopet obvezen. Do sedaj so samo nekatera dijaška združenja imela predpisane dvoobde, ki so bili znani pod imenom »mensure«. Zanimivo je, da so ti dvoboji popolnoma izginili v dobi republikanske Nemčije.

Badoglio hoče domov

Slabo vreme - starost - bolehnost

Pariz, 27. jan. b. V krogih italijanskih protifašistov trdijo, da po uspehu italijanskih čet v tembienskem gorovju zahteva maršal Badoglio, da ga odpokličejo kot vrhovnega poveljnika italijanskih čet v Vzhodni Afriki, ker ne bo mogel z uspehom izvršiti svoje naloge zaradi slabega zdravja, ki se znatno slabša zaradi neznosnih vremenskih razmer, razen tega pa je tudi že prestar za take podvige. Govori se, da je želja generala de Bona naletela na hud odpor pri vodilnih činiteljih fašističnega režima v Italiji, ki smatra, da ima maršal Badoglio vse drugačne razloge za svoja zahteva, poleg tega pa bi v Italiji ne videli radi, da bi maršal Badoglio zavzel ponovno mesto šefa generalnega štaba italijanske armade v Rimu, ki je po njegovem odhodu ostalo prazno in se ga iz gotovih vzrokov ni hotelo poveriti fašističnemu kandidatu maršalu de Bonu, ki se je vrnil iz Afrike, ne da bi tam dosegel velikih lavorik za fašistično Italijo. Istočasno trdijo, da se bo to vprašanje rešilo tako, da bo maršal Badoglio, ki je že 65 let star, enostavno upokojen, vrhovno poveljstvo italijanske armade v Vzhodni Afriki bi prevzel general Graziani, ki se je doslej edini pokazal sposobnega, ker je dosegel najlepše uspehe, za šefa generalnega štaba italijanske vojske v Italiji pa bi bil imenovan državni tajnik general Baistrocci.

Italijansko uradno poročilo

Rim, 27. jan. AA. Agencija Stefani priobčuje tale komunikacije: Današnje uradno poročilo z bojišča: Maršal Badoglio poroča:

Oddelek fašističnih milicnikov lovskih enot in več avtomobilskih strojin je pod poveljstvom milicijskega generala Agostinija zavzel 26. t. m. Malkamuri, 210 km od Dola. V bojih s tem oddelkom so imeli Abesinci 1467 mrtvih, pri čemer stejemo samo tiste padle Abesince, ki so jih Italijani dobili na bojišču. Poglavar digodijških Somaleev se je s svojimi ožimi pristaji predal italijanskim oblastvom. Ugotovljeno je, da so v bitki od Ganale Doriu in v bojih po tej bitki imeli Abesinci več ko 10.000 mrtvih. Naše izgube častnikov in vojaštva iz Italije so minimalne, domačinske enote so pa izgubile več sto mož mrtvih in ranjenih ter pogrešanih. Zapolnili smo znatne količine orožja in skladišča orožja in drugega materiala, med drugim tudi veliko in močno radijsko postajo. Omeniti je vredno, da so italijanske čete med zaplenjenim materialom našle tudi mnogo verig za okovanje sužnjem. Italijanske čete so zaplenile tudi mnogo živine. Izvedeli smo, da so naše čete med bitko ob Ganale Doriu zaplenile osebo prtljago belgijskega častnika, ki je bil kot strokovni svetovalec dodeljen rasu Desti.

V teh bojih se je sovražnik spet znatno posluževal dumdom krogel.

V obmejnih pokrajinah ob Eritreji, zlasti v Tembienu, se nadaljuje čiščenje zasebnih krajev.

gnani v skale in pušče med Arnavte ali so morali pustiti upraviteljska mesta in so bili oškodovani na plači in drugih ugodnostih. In če je morebiti kdo bil premeščen iz kraja, kjer kot predsednik zloglasnih Jevtičevih volivnih komisij ni bil več moč, v drug kraj, naj pomisli, da je to dovolj tehten vzrok za premeščenje učitelja, ki mora živeti v soglasju z ljudstvom, kojega naraščaj poučuje, dočim so pod JNS režimom bili učitelji premeščeni zato, ker so sočustvovali in sodelovali z ljudstvom, ki ga je tlačila diktatura!

To so dejstva, ki so dobro znana tudi tam, kamor so vojskovodje skopnelega jugoslovanskega nacionalnega tabora naslovili svoje pritožbe, zabeljene z »rahlo« denunciacijo, ki jo pa vsak pošten človek takoj čuti. Zato pa bo usoda teh pohorskih »gravinov« taka, kakršno zaslužijo ta spričevala stare miselnosti onih, ki se kakor Burboni iz svoje žalostne zgodovine niso ničesar naučili.

Na Setitu smo odbili abesinski napad na slabotne italijanske prednje čete. Letalstvo je razvilo živahno delovanje na vseh bojiščih.

Kdo je zmagal v Tembienu

Agencija Radio poroča iz Addis Abebe, da abesinski vladni krogi kljub italijanskim vestem zatrjujejo, da se je bitka v tembienskem masivu končala z njihovo zmago, ker so bili vsi napadi Italijanov proti področju Geralt odbiti. To je bila najbolj krvava bitka v sedanjih vojni. V tej bitki so se Abesinci tudi prvič odrekli svoji dosednji taktiki, da vodijo borbo v manjših skupinah.

Po vesteh z južnega bojišča so Italijani pri mestu Negeli zgradili novo letališče, odkoder napadajo abesinsko področje v pokrajini Sidamo. Italijanska letala so večer bombardirala Dagabur in Sasa Baneh. Dalje se uradno poroča iz abesinskega glavnega štaba, da se vrši koncentracija abesinskih čet na južnem bojišču. Luknja, ki je nastala zaradi umika rasa Deste, je že zamažena z oddelki dedžasa Makonena, ki je zasedel vse prehode v pokrajino Bale s svojimi dobro oboroženimi in dobro izvežbanimi vojaki.

Italijani o tridnevni bitki pri Makali

Havas poroča iz Asmare: Posebni vojni dopisnik javlja: Italijansko vrhovno poveljstvo je izvedelo iz zanesljivega vira, da se sovražnik v velikem številu zbira na črti Andino-Abadi-Enda-Mariam-Voram pod poveljstvom rasa Kase in rasa Sejuma, da napade Italijane. Vrhovno poveljstvo je sklenilo prehiteti abesinsko ofenzivo z naskokom, ki bo zrazilah zvezo med abesinsko fronto in njihovim zaledjem. Te italijanske ofenzive v pokrajini Tembienu sta se udeležila drugi in tretji italijanski zbor in domačinski zbor iz Eritreje. Italijanski napad se je končal 19. t. m., ko so Italijani zavzeli Debr Negaido.

V Tembienu je ofenziva v ožjem pomenu besede začela 20. t. m., ko so prednje čete domačinskega zbora iz Eritreje krenile čez Abalo in prešle v napad na višave vzhodno od Helle. Te enote eritrejskega zbora so naletale pri Zerban-Kerkatu na močne abesinske sovražne sile. Razvil se je ogorčen boj, ki je trajal do mraka in se je končal s tem, da se je sovražnik z velikimi izgubami umaknil proti Helli. Obenem je fašistična milicijska divizija »28. oktober« poslala svoje prednje čete proti Abiabiju. Med tem so čete domačinskega armadnega zbora, ki so bile zavzele višave pri Zerban-Kerkatu, nada-

ljevale ofenzivo in se jim je po ogorčenih bojih posrečilo potisniti sovražnika z višav pri Lataluhtu. Med tem so fašistične milicijske čete prodrle do Debra-Ambe, kjer so jih napadle močne sovražne čete. Po ogorčenih bojih so se te čete vrnile k svoji diviziji na gorsko sedlo Usvren, kamor so bili zdaj naperjeni glavni sovražnikovi napadi. Medtem ko je divizija »28. oktober« na omenjenem gorskem sedlu trdovratno odbijala sovražne napade, ob močni podpori italijanskega letalstva, je odšel eritrejski domačinski armadni zbor proti gorskemu sedlu, da bi ogražal sovražnika z boka. Videc nevarnost, ki ji preti od Eritrejecev, so se Abesinci umaknili. Divizija »28. oktober« je izrabila sovražni umik in srdito napadla umikajočega se sovražnika ter mu prizadejala velike izgube.

Potem takem so se zadnji boji v Tembienu končali s pričakovanim uspehom, to je s tem, da se je moral sovražnik umakniti proti zahodu. Nastop italijanskih čet, tako evropskih kakor domačinskih, je bil v teh bojih v vseh ožirih na višini. Italijansko letalstvo se je v teh bojih zlasti odlikovalo z naglo oskrbo izpostavljenih prednjih postojank s strelivom.

Desje javlja zmago

Addis Abeba, 27. jan. b. Kljub protislovnim vestem italijanskega vira poroča abesinski glavni vojni stan iz Desie, da se je sedanja velika bitka končala z zmago abesinskega junaštva in orožja. Abesinske čete niso samo odbile italijanskega napada, temveč so prešle v protinapad, ki se je razvil v bitko, ki se doslej v Vzhodni Afriki ni še nikdar bila. Abesinska armada je morala opustiti svojo staro taktiko gverilske vojne in je, čeprav s težkimi izgubami, na naskok zavzela prve italijanske bojne črte. Čeprav so italijanske strojne sile smrtonosne krogle z vseh strani, se vojniki niso ozirali, temveč so izvršili kljub največjim naporom in za ceno največjih človeških žrtev svojo dolžnost. Abesinci so zaplenili veliko množino orožja, municije in nekaj tankov, kar je najboljši dokaz o njihovi zmagi. Točne številke o zajetem orožju in o ujetnikih bo izdal abesinski generalni Krog, ki so blizu vladi, smatrajo, da bo kljub strašni bitki, ki se je odigrala v okolici mesta Makale in v kateri so padle na obeh straneh ogromne žrtve, v najkrajšem času prišlo do novih krvavih borb. Ni izključeno, da se bodo borbe pričele že vsak trenutek, morda že danes.

Z južnega bojišča pa poroča, da italijanska letala neprestano preletavajo abesinsko področje in mečejo bombe na vsak sumljiv predmet. Doslej so Italijani izvršili 12 poletov v velikih skupinah ter so zmetali ogromno število bomb, katerih rezultat je: 500 mrtvih Abesincev, po večini mirnih prebivalcev. Čete dedžasa Makonena so že prišle v stik z zadnjimi oddelki rasa Deste in je pričakovati novih spopadov.

Volitve v Grčiji

Za Venizelosa polovica Grčije

Atene, 27. jan. c. Uradni izid o volitvah še zmeraj ni bil objavljen, pač pa se poluradno izve, da bo imel Venizelos (liberalna stranka) 135 do 140 poslancev. Venizelos ima torej relativno večino, dasi se približuje močno absolutni večini, ki je pa zelo verjetno ne bo dosegel.

Blok strank Calderisa, Kondilisa in Teotokisa bo imel 125 do 130 poslancev. Skajna monarhistična stranka generala Metaksasa bo dobila 8 do 10 poslancev. Ostale manjše nacionalne stranke bodo imele 8 do 10 poslancev. Komunisti bodo imeli najbrž 10 poslancev.

Ministrski predsednik Demerdzis je opoldne obiskal kralja in mu poročal o izidu volitev. Vse časopise piše, da bi sedaj bilo treba sestaviti vlado široke koncentracije, ki bi naj nadaljevala s politiko pomirjenja. Baje liberalci ne bi bili proti temu, ker sami priznavajo, da okoliščine zahtevajo vlado narodne koncentracije.

Organ liberalne stranke »Elefteron Vima« naglašja, da je najznačilnejše to, da so večerj zmagali liberalci in da je Kondilis dobil več glasov kakor Calderisova ljudska stranka. Značilen pa je vsekakor tudi poraz malih strank. Liberalci so vodili volilno borbo v znamenju pomirjenja in konsolidacije, tako da ne bi bilo odslej več računati niti z venizelisti niti z antivenizelisti, temveč z grško državo, torej z zedinjeno Grčijo. Sofulis je takoj, ko je ugotovil zmago liberalcev, izjavil, naj se sestavi koalicijska vlada. To je program, ki ga je grški narod sprejel pri večeršnjih volitvah ter so ga liberalci pripravljeni izvesti. To je obveza, ki vsiljuje tudi žrtve, toda kateri se ni treba bati, če se zahteva složna Grčija.

Dunajska vremenska napoved. Pretežno oblačno in dež, temperatura bo v dolinah še narasla, motnje vremena so krajše, milo vreme pa bo še trajalo.

Gospodarska konferenca v Ljubljani

Ljubljana, 27. jan. Včeraj je bila v Trgovskem domu v Ljubljani velika gospodarska konferenca, kakršne naša država od svoje ustanovitve dalje v tej obliki in tej obsebnosti še ni doživela. Poseben pomen tej konferenci pa je dala udeležba treh zastopnikov kr. vlade, to je ministra za šume in rube gospoda Jankoviča, gradbenega ministra Kožulja in ministra dr. Kreka. Konferenco je sklical minister g. Jankovič ter je obravnavala vprašanje izvoza našega lesa, ki je sedaj zaradi izvajanja sankcij v Sloveniji popolnoma ukinjen, v drugih pokrajinskih državah pa omejen na najmanjšo mero. Z ukinjivjo izvoza lesa je Slovenija ogrožena v svojih temeljih, ogrožena je njena gospodarska struktura, več kot polovici prebivalstva pa grozi sedaj socialna propast. Podobne razmere, čeprav v milejši meri, groze tudi drugim pokrajinam, to je Hrvaškemu Primorju, Bosni in deloma tudi Slavoniji. Umevno je zato, da je za včerajšnjo konferenco vladalo po vsej državi ogromno zanimanje, posebno veliko zanimanje pa je bilo v Sloveniji. Zborovanje je izzvenilo v veličastno gospodarsko manifestacijo, ki jo niso mogli moliti niti razni manjši incidenti, ki so jih povzročili bodisi nekateri slovenski peľomajski opozicijski poslanci, bodisi peľšica njihovih redkih pristaev, pa bodisi nekateri govorniki, ki so seminitja udarili na politično stran. Minister Jankovič je energično vodil to veličastno zborovanje ter je v kralj zafr vaseke strankarske ekskurzije. Zborovanja se je udeležilo do 1000 ljudi.

Zborovanja so se udeležili poleg omenjenih ministrov tudi: ban dr. Natlačen, zastopnik oboklega ministra za trgovino in industrijo načelnik Dubravič, bivši minister za gozdove in rube g. Ulmanski, načelnik tega ministrstva dr. Zarko Miletič in šef trgovskega odseka tega ministrstva inž. M. Manojlovič, dalje predstavniki drugih ministrstev, posameznih industrijskih zvez, trgovinskih zbornic itd. Mestno občino ljubljansko je zastopal mestni župan dr. Adlešič, Narodno banko je zastopal podguverner Jovan Lovčević s šefom deviznega oddelka Kosto Ljubišavljevičem. Seveda so se zborovanja udeležili tudi vsi predstavniki slovenske in druge državne lesne industrije, trgovine in obratov, skupine lesnih delavcev in sploh vseh, ki so zaradi sedanjega lesne krize prizadeeli.

Veličastno zborovanje je otvoril predsednik sekcije lesnih trgovcev pri Zvezi trgovskih združenj g. Skrbec, ki je po pozdravi podal besedo ministru Gjuru Jankoviču.

Minister Gjuro Jankovič je imel velik govor, v katerem je poudarjal, da je konferenca sklicana na željo predsednika kr. vlade dr. Milana Stojadinovića in notranjega ministra dr. A. Korošca. Naglašal je, da gospodarske sankcije niso bile diktirane od naše volje, temveč od obveznosti lojalnega mednarodnega sodelovanja in zvestobe naše države do pakta ZN, ki je bil in ostal temelj naše državne politike.

Skoraj četrtina vsega našega izvoza je šla v Italijo. Na prvem mestu je les. V našem celotnem izvozu lesa je bila Italija dolgo vrsto let naš kupec. Od našega izvoza lesa je Italija v zadnjih letih kupovala povprečno 50—60%, ali v vrednosti 390—762 milj. Din. Torej smo izvažali več kot polovico, mnoga leta pa dve tretjini našega lesa na italijansko tržišče. Dravska banovina je vezana celo z 80% vsega lesnega izvoza na to tržišče. Nalo je g. minister izjavil:

«Vemo, da velik del našega delovnega naroda v dravski, savski, vrbski in drinski banovini živi izključno od zaslužka z gozdnim poslovanjem. Ne moremo ostati ravnodušni do tisočev družin, ki bi jim s prenehanjem dela v gozdnem poslovanju usahnil vir dohodkov za vzdrževanje družine.

Ko govorim o zaposlitvi delavcev, mi dovolite gospodje, da vas seznanim z velikimi javnimi deli, ki se začelja izvajati na področju dravske banovine, in ki bodo mnogo pripomogli k ubližitvi nezaposlenosti in k temu, da se z omogočijo zaslužka gospodarsko povzdigne ta naš vrtil in delovni narod. Pred kratkim se je začela graditi železniška proga št. Janž—Sevnica, kar bo stalo okoli 15 milj. Din, v načrtu pa je gradnja proge Črnomelj—Vrbovsko, ki bo stala okoli 70 milj. Din. Pomen te proge prvega reda bo z gospodarskega stališča zelo velik, ker bo šla skozi osrčje Slovenije in bo privabila velik del transportov iz Evrope.

Razen tega se bodo v kratkem začele graditi ceste Ljubljana—Kranj v znesku 20 milijonov Din, Maribor—avstrijska meja v znesku 50 milj. Din, in Ljubljana—Kočevje čez Delnice na Sušak v znesku 10 milj. Din. Vsa ta dela se imajo začeti v najkrajšem času in se bodo izvršila iz državnih sredstev. Razen njih bodo pa še banovinska dela. Upamo, da bo spričo krajev, kjer se bodo ta dela izvršila, velik del ljudstva iz vsih krajev dravske banovine mogel najti dela.

Razen teh del, ki se bodo, kakor sem rekel, začela izvajati, je v načrtu, da se z javnimi deli zgradi tudi ena izmed najvažnejših tujakoprometnih cest, ki bi držala iz Avstrije čez Maribor v Ljubljano ali čez Podkorensko sedlo, Kranjsko goru, Kranj in Ljubljano na Sušak in bi zvezala našo lepo Slovenijo s krasnim Primorjem.

Z izvidbo javnih del po eni strani, z zboljšanjem cen poljskih pridelkov po drugi strani, se bo gospodje, začelo ozdravljenje našega gospodarstva.

Da se naše gospodarstvo poživí, bo kr. vlada izdala potrebne ukrepe, da se denarnim ustanovam, kakor n. pr. našim hranilnicam in posojilnicam vrne likvidnost in omogoči pravilno funkcioniranje in vračilo vlog tistim vrlem varčevalcem, ki so s trudom služili in z zaupanjem v denarne zavode nalagali denarje, ki so jih prilitrili za tiste dni, ko ne bodo več zmoini dela.

Naša Narodna banka in drugi drž. denarni zavodi bodo porabili svoje sredstva, da pomagajo k vrnitvi likvidnosti naših denarnih zavodov.

Govor ministra Jankoviča je bil sprejet z viharim navdušenjem. Nato je minister Ulmanski obširno poročal o položaju naše lesne industrije. Naglašal je, da trpi posebno mala industrija, ki bi jo bilo nujno potrebno organizirati, da bo mogla svoje izdelke izvažati na druga svetovna tržišča. Ta organizacija pa ne sme biti zasebnega značaja, temveč mora biti nekaka državna, uradna, kolektivna ustanova. Vprašanje lesnega izvoza in lesne proizvodnje ni samo vprašanje zase, temveč je ozko zvezano z vprašanjem razdolžitve kmetov z vprašanjem obresti, denarnih zavodov, trgovine, obrli itd. — Govorili so še razni govorniki.

Zelo tehtno poročilo je podal podguverner

Pri napetosti

ten... brev, preoblati želodčni kislini in zastoiu olea... omaga pri... dna

Franz-Josefova

grenka voda.

Re... po min. soc. pol. in nar. zdr. 6-kr. 1936, št. V. 2.

Narodne banke Jovan Lovčević. Obljubil je zboljšanje kreditne politike Nar. banke. Za bodoče namerava banka že naprej odkupovati terjatve do 100.000 lir, bo pa v konkretnih primerih upoštevala tudi prošnje za večje zneske. Predumde bo povečala od 75 do 85%. Vprašanje povečanja prima od 28% navzgor pa se ne more samostojno reševati, ker je to valutno vprašanje, na katerem je zainteresirana vsa država. NB se bo v bodoče posebej ozirala na one koristnike kredita, ki so zapadli zaradi sankcij v težave ali pa se bodo na novo obrnili nanjo za kredite. NB je pripravljena na polju kreditne politike napraviti vse, kar je v mejah možnosti.

Glede vprašanja neklirinskih terjatev naših ljudi v Italiji pravi, da ni bilo mogoče doseči sporazuma. Težkoče, ki so obstojale, so tudi v tem, da so v tem oziru naše in italijanske številke različne. Po prijavah naših izvoznikov znašajo terjatve okoli 36 milj., dočim pravi Italija, da je teh terjatev samo 6 milj. lir. Tendence gre za tem, da se te terjatve prenesejo v oficijelni kliring. — O plačilnem prometu z Madjarsko je dejal, da so predstavniki NB vodili razgovore z zastopnikom madjarske Nar. banke g. dr. Takcsijem ter je bil dosežen sporazum v tem smislu, da se morajo naše terjatve pred letom 1935 izplačati pooblaščenim madjarskim denarnim zavodom v teku meseca decembra 1935. Madjarske banke niso doslovno izvršile teh obveznosti in mnogi niso dobili svojih terjatev. Zato prosí vse zainteresirane, naj se prijavijo zaradi tega NB, odn. njenim podružnicam.

Referent zavoda za pospeševanje zunanje trgovine inž. D. Ubravčič je kot zastopnik trgovskega ministra poročal o naši zunanji politiki ter o trgovinskih pogajanjih z drugimi državami. Trgovinsko ministrstvo se trudi, da bi plasiralo naš les na vseh zunanjih tržiščih.

Minister n. r. Ulmanski je utemeljeval resolucijo zborovanja, ki je bila poslana vsem činiteljem, zlasti pa kr. vladi. Nato je minister Jankovič zaključil zborovanje s primernim govorom, v katerem je izjavil, da imata vlada in on sam veliko skrb zaradi težkega stanja, ki je zadelo državo, posebno pa Slovenijo. Sedaj se vodi resna politika in skušamo z vsemi državami doseči plačement našega lesa na tujih tržiščih. Zaupajte vladi, kateri na čelu je mož gospodarstva, to je dr. Milan Stojadinovič!

Zborovanje je trajalo celih 5 ur, to je od 10 do 3 popoldne.

Ministri Jankovič, Kožulj in dr. Krek so že v nedeljo ob 8 odpofovali v Belgrad.

Slovenija pričakuje od gospodarske konference, da bo rodila ugodne sadove!

Svetosavska proslava na univerzi

Ljubljana, 27. januarja.

Svetosavska proslava na univerzi ima lepo tradicijo, saj se že leta in leta praznuje ter so na dan 27. januarja vedno razdeljene med dijake, ki so napravili najboljše predpisane naloge, denarne nagrade, ki jih je ustanovil pokojni kralj Aleksander I. Prva leta odkar te nagrade obstojajo, je bila na ta dan velika proslava na univerzi, pri kateri je imel rektor svečano predavanje, zadnja leta pa se ta proslava vrši v intimnem krogu na rektoratu. Tako so se tudi danes dopoldne na univerzi zbrali nagradjeni dijaki na rektoratu. Rektor je nagradene dijake primerno nagovoril in jim čestital k njihovu uspehu, jih opozoril, naj še dalje marljivo študirajo, s čimer bodo najbolj pripomogli domovini. Pozval jih je, naj vzliknejo trikrat »Živel Nj. Vel. kralji!«, čemur so se dijaki odzvali.

Nagradjeni so bili s filozofske fakultete: Mastnak Maks za temo: Razvoj terciarja med Savo in Tržiško Bistrico. Geslo: »Miocen«. Kerševan Marija s. Justa za temo: Avt. Tom. Linhart kot historiozograf. Geslo: »Selovana«. Mesanc Herman za temo: Čutno in umsko dojemanje. Geslo: »Psihologijo lahko amatrsko za osnovo duhoslovnih znamenst«. Zogar Cene za temo: Deskriptivna in genetična analiza senzitivnega in noetičnega spoznanja. Geslo: »To on legatati pollayose«. — Z juridicne fakultete: Flere Janvid za temo: Borba proti papperizaciji kmečkega stanu. Geslo: »Kmečko gibanje«. Pezdirc Josip za temo: Krški statut. Vsebinski in primerjalni prikaz. Geslo: »Vrbiče nad morem, visoka planina«. Stare Egon za temo: Pravni in družabni položaj gostilničarjev pri an-

tičnih narodih, zlasti Rimljanih. Geslo: »Historia vitae magistræ«. — Z medicinske fakultete: Gabrovšek Jože za temo: Kapilarna analiza seči. Geslo: »Mi gremo naprej!«. Dimnik Rafael za temo: Kapilarna analiza seči. Določitev sladkorja. Geslo: Quidquid agis libenter agas et respice finem. Rupert Marija za temo: Trebušni ostenje in hernije. Geslo: »Plenus venter non studet libenter«. Derganc Kristjan za temo: Trebušno ostenje in hernije. Geslo: »Vita brevis, ars longa«. Vojska Vlado za temo: Trebušno ostenje in hernije. Geslo: »Ad gloriam naturae«. — S tehniške fakultete: Modic Roman za temo: Hidroliza arthroamyloze, Fouardovega škroba itd. Geslo: »Amylum«. Duhovnik Jože za temo: Piraški grobi (tufi) petrografska karakteristika itd. Geslo: »Naša domovina«. Dover Marjan za temo: Vpliv mlenja na kaloidemične lastnosti škroba. Geslo: »Sonce, zrak, voda«. — S teološke fakultete: Mikuš Metod za temo: Odnos sv. Cirila in Metoda do Fotija. Geslo: »L. 873«. Dolinar Franc za temo: Duhovni lik Luke Jerana. Geslo: »Sv. Alfonz Lignoria«. Dolenc Jože za temo: Duhovni lik Luke Jerana. Geslo: »Jeranov problem«.

Nagradi društva »Pravnik« sta prejela: Skaberne Borislav, stud. jur. za temo: Katere smerice daje naša ustava za civilno in kazensko pravo, ter Skala Hugo za isto temo.

Nagrada Zveze nabavljajnih združenj v Belgradu je dobil stud. jur. Uršič Andrej za temo: Kreditne zadruge in gospodarska kriza.

Nagrada češkoslovaške vlade pa Urbančič Boris za temo: »Češki pripovedniki v slovenskih prevodih«.

Skrivnostna smrt kmetskega fant

Tomišelj, 27. januarja.

Vso tomišeljko občino in tudi druga pokrajinska naselja je vznemirila skrivnostna smrt 28-letnega posestnikovega sina Petra Smoleta iz Bresta. Preteklo sredo je dopoldne odšel v »Stari boršt« pod Krimom, da nabere omelja, ki se vzpenja po smrekah in ki je rabijo za omela zlasti peki. Ker ga popoldne ni bilo domov, so bili domači v velikem strahu in začeli so ga iskati. Zaman. Drugi dan so ga šli iskati mnogi kmetje v krmiske gozdove, da bi ga kje poiskali, kajti bili so uverjeni, da se je moralo mlademu fantu kaj hudega primeriti. Šele v petek so ga našli mrtvega pod veliko smreko. Prvotno so mislili, da se je ubil, ko je mogoče padel pri nabiranju omelja s smreke. O tragični smrti so bili obveščeni tudi orožniki, ki so odšli z izanekim zdravnikom dr. Maksom Bitencem v Brest, kamor je bilo pokojnikovo truplo prenešeno. Ko so truplo umili in natančneje pregledali, je zdravnik ugotovil, da je bil Smolet ustrelen. Smrtonovaren strel je dobil v prsa, obstreljen pa je bil še na dveh drugih mestih na rokah.

Orožniki so takoj uvedli prve poizvedbe, kdo naj bi bil Smolet ustrelen. Kot osumljenec je bil aretiran neki lovski čuvaj. V soboto so ga pripeljali orožniki v ljubljanske sodne zapore. Zaperili so čuvaju dve lovski puški in več lovskih nabojev. Nadaljnja kazenska preiskava bo pač pojasnila skrivnostno smrt Smoletova. V interesu preiskave za enkrat ni mogoče obširneje poročati in tudi izanski orožniki še niso mogli dognati vseh okolištin, ki govorijo proti osumljenec.

Orožniška postaja na Igu je v soboto o dogodku obvestila državno tožilstvo v Ljubljani, ki je odredilo sodno komisijo. Preiskovalni sodnik g. Zalokar se je že v soboto odpeljal v Brest in tam je bila izvedena v prvi vrsti sodna obdukcija Petra Smoleta. Ta je ugotovila, da je pokojnik dobil tri strele, in sicer enega v prsa. Tragična smrt Petra Smoleta je še toliko globlje odjeknila po vsej okolici, ker je Smoletova hiša zadnji čas mnogo pretrpela. Ko je gospodar umrl, je na dan pogreba zadet od kapi umrl Petrov brat, drugi njegov brat pa si je pred leti sam končal življenje.

JNS režim kot gospodar

Zida brez proračunov - Najame posojila brez glave

Maribor, 25. januarja.

Sola na desnem bregu Drave je bila zahteva vseh prebivalcev Maribora, da se s tem uredi vprašanje šolskih prostorov. Izpolnitev te želje je prvotno vzela nase Mestna hranilnica mariborska in je določila v ta namen 4 milijone dinarjev. Ko so pa hoteli začeti graditi, se je moral takratni občinski svet posloviti z magistrato, da je lahko začel gospodariti JNS režim. Vsa leta smo čakali, kdaj se bo ta režim lotil tega prepotrebnega dela. Dokler je po svoji domnevi trdno spal, se mu ga ni bilo treba lotiti. Šele, ko so znamenja kazala, da se bo režim moral kmalu posloviti od javnega delovanja, je bilo treba še hitro postaviti v Mariboru sebi spomenik in zato smo tik pred padcem JNS režima na mariborskem magistratu bili priča blagoslovitve temeljnega kamna te nove šole.

Ko je sedanjí občinski svet poprijel za to delo, je našel, da še pogodba s Pokojninskim zavodom ni podpisana, da pa so se gradbena dela brez kon-

kurence že oddala. Treba je bilo najprej urediti pogodbo, pri kateri pa se trdih pogojev ni dalo več izpremeniti. Gradbeni urad je referiral, da je omenjeno posojilo po proračunu tako zadostno, da se lahko iz tega dokupi tudi hiša za dnevno zaveščiše na desnem bregu. Ko pa so sedaj prišle ponudbe za razna dela v šoli, pa se je naenkrat pokazala veljkanska vrzel, ki kaže v številkah 1.000.000 Din primanjkljaja.

Občinski svet se je naprej informiral, kako je kaj takega mogoče in je doznal, da za šolo ne eksistirajo sploh nobeni temeljiti proračuni. pač pa da se je vsota 7 milijonov izračunala na šolarski način takole: 10 učilnic v ruški šoli stane 4 milijone; 20 učilnic v mariborski šoli stane 6, pa še dve učilnici zraven, je pa 7 milijonov. Nič ni proračunal, koliko bo stala vodovodna naprava, centralna kurjava in šolska oprema. Sedaj ima občinski svet neprijetno nalogo, da na podlagi sedanjih realnih

V hiši se vse blešči od čistote, perilo je snežnobelo. Zares poplača mali trud, ako pri nakupu pazite na dvojno: ime „Schicht“ in varnostno znamko „Jelen“ na rdečem ovitku!

SCHICHTOVO

Terpentinovo milo

domoči izdelek

...ampak izrečno pristno zahtevati!

številki popravlja to, nepreračunano gospodarstvo JNS režima na magistratu. Kaj naj stori? Ali naj pusti šolo brez kurjave, brez klopi? Brez vode, brez stopnic, brez ostale opreme? Odločiti se je zato moral, da najame še 1.000.000 Din posojila in da s tem vsaj najnujnejše v šoli uredi. Mestni svet je sklenil, da se v bodoče preneha z dosedanjim prakso, da bi se začeljan z raznimi deli brez čisto točno določenih proračunov tudi v vseh podrobnostih.

Maribor je razdeljen na dva dela, na levi in desni breg Drave. JNS režim si je hotel na vsakem bregu postaviti spomenik svojega gospodarstva v Mariboru. Na levem: grad, na desnem: zavožen začetek nove magdalenske šole!

Volitve obratnih zaupnikov na Jesenicah

V soboto zvečer je bil pred tovarniško kazinjo razglašen rezultat zaupniških volitev. Razglasitvi je prisostvovalo mnogo delavstva, ker so bile volitve zaradi cepitve SMRJ posebno zanimive. Narodni (plavil) pa se pričakovali ogromni prirastek. — Volilnih upravičencev je bilo na Savi 1442 volilo je 1349 delavcev, 21 glasov je bilo razveljavljenih.

Posamezne liste so dobile:

1. SMRJ lista Perko 450 glasov;
2. JSZ (krščanski soc.) 337 glasov;
3. NSZ (narodni) 287 glasov;
4. SMRJ lista Čelešnik 269 glasov

Količnik je bil 84 in so dobile posamezne liste: 1. 5 zaupnikov, 2. 4 zaupnike, 3. 3 zaupnike in 4. 3 zaupnike. Ker se voli 16 zaupnikov, je 16. zaupnik pripadel še NSZ, ki je imela največji ostanek količnika in je dobila tako še četrtega.

JSZ je obdržala pozicije na Savi in na Javniku ter odnesla isto število zaupnikov ter skupno večje število glasov kot lani. SMRJ se je cepil v dve listi in izgubil zato enega zaupnika na Savi. NSZ je napredovala na Savi za 50 glasov in enega zaupnika, na Javniku je pa dobila še dva zaupnika več. Napredek NSZ se pripisuje temu, da je večina novo sprejetih delavcev volilo to listo.

Mednarodna avtomobilska vožnja skozi Ljubljano

Vsako leto se priredi proti koncu meseca januarja velika avtomobilska dirka iz raznih koncev Evrope v Monte Carlo, kjer se snidejo vsi tekmovalci. Ta zvezdana dirka gre v eni svoji liniji tudi skozi Ljubljano. Tekmovanje se vrši na progi Palermo—Neapelj—Rim Padova—Ljubljana—Dunaj—Monakovo—Strassburg—Dijon—Lyon—Monte Carlo. Letos se za to progo ni javilo dosti tekmovalcev zaradi sankcij proti Italiji. Pač pa je znatno večje število tekmovalcev na progi Alene—Belgrad—Dunaj itd do Monte Carla, kjer jih je letos kar 24. Mnogo tekmovalcev je tudi na progi, ki vodijo iz severne Evrope. Za progo, ki gre skozi Ljubljano, so bili prijavljeni 4 tekmovalci, ki so tudi prispeli danes dopoldne v Ljubljano. Prvi trije so prišli že ob 8, neka dama pa je prišla šele ob 9. Imela je do Padove že 4 zamude, pa je to zamudo že skoro vso nadoknadila na nadaljnjih odsekih proge. Zgovorila se je na slabe ceste v Abrucih od Rima dalje. Vozijo: 2 Francoza, 1 Švicar in 1 Nemeč, skupno potuje 9 oseb. Avtomobilisti so bili zelo zadovoljni, ko se prišli v našo državo, kjer so gladko opravili vse formalnosti. Ob 10.35 so odpofovali drug za drugim po enominutnem presledku naprej proti Štajerski in Dunaju.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE DRAMA — začetek ob 20

Torek, 28. januarja: Zaprtó.
Sreda, 29. januarja: Petem s ceste. Red Sreda.
Četrtek, 30. januarja: Dva irae. Premiera. Red Četrtek.
Predstava po globoko znanih osebah. Izven.

Petek, 31. januarja ob 15: Bratomor na Metavi. Dijaški.

OPERA — začetek ob 20

Torek, 28. januarja: Zaprtó.
Sreda, 29. januarja: Kraljičin ljubljencec. Red A.
Četrtek, 30. januarja: Madame Butterfly. Gostuje pešmadona sofijske opere Jovović—Kovačevića. Izven.

Petek, 31. januarja: Zaprtó.

400 Din na dan

Toliko je zaslužil prvovrstni rokodelski pomočnik, ko je z rokami ustvarjal mojstrovine

V neki trgovini v ulici Rue de la Paix v Parizu kažejo staro računsko knjigo, ki ima zanimive zapise. V tej knjigi je sloveči francoski urar Breguet zapisoval, katere ure je dobavljal dvorom in plemičem Evrope.

Tako je pod datumom 23. sept. 1814 zapisano pri neki uri: »Prodaj sem jo tajniku vojvode Wellingtona za 2000 frankov.« V isti knjigi je zapisano tudi ime velikega nasprotnika vojvode Wellingtona, kjer je rečeno, da je Breguet prodal uro tudi gospej Bonaparte. V knjigi je napisano tudi ime kraljice Marije Antoinete. Na naslednji strani je zapisano, da je urar prodal srebrno uro za 15.000 frankov »pariškemu gospodu.« »Pariški gospod« se je namreč imenoval tisti rabelj, kateri je med revolucijo z giljotino ljudem sekal glave ter je odsekal glavo tudi nesrečni francoski kraljici.

Med drugimi urami je omenjena tudi dragocena ura, katere še danes stoji na mizi pravkar umrlega angleškega kralja Jurija V. v palači Buckingham v Londonu. To je znamenita ura, ki je deloma ura, deloma pa zvonec. Leta 1814 jo je

za 11.500 frankov kupil tedanji angleški kralj Jurij III. Pravijo, da še sedaj dobro gre.

V to knjigo pa je urar Breguet zapisal še marsikaj drugega. Tako je v knjigi zapisano, koliko je svojim pomočnikom plačeval. Iz teh števil razvidimo, da je njegov najboljši pomočnik zaslužil 12 frankov na dan, kar je toliko, kolikor 200 sedanjih frankov, ali 400 naših dinarjev. Iz tega razvidimo, da je bila to tudi za tedanje razmere zelo velika plača. Toda mojstri tedanjih dni so ustvarjali tudi čudovite stvari. Te čudovite ure, okrašene s prekrasnimi kipci in umetninami, so bile delane neizmerno fino in je za tako delo pomočnik potreboval vse svoje življenje. Če je tak pomočnik zaslužil 400–500 Din na dan, je bila to brez dvoma pravična plača.

Dandanašnji imamo za taka rokodelska dela precizijske stroje. Zato smo docela pozabili, da so nekoč vse na roko delali, za kar je bilo treba ne samo mnogo znanja, ampak tudi veliko potrpljenja in pa ljubezni za stvar. Imena teh mojstrov so že zdavnaj pozabljena. Njihova dela pa nas še danes razveseljujejo in jih občudujemo.

Silna zima v Ameriki

Niagarski slapovi zamrznjeni

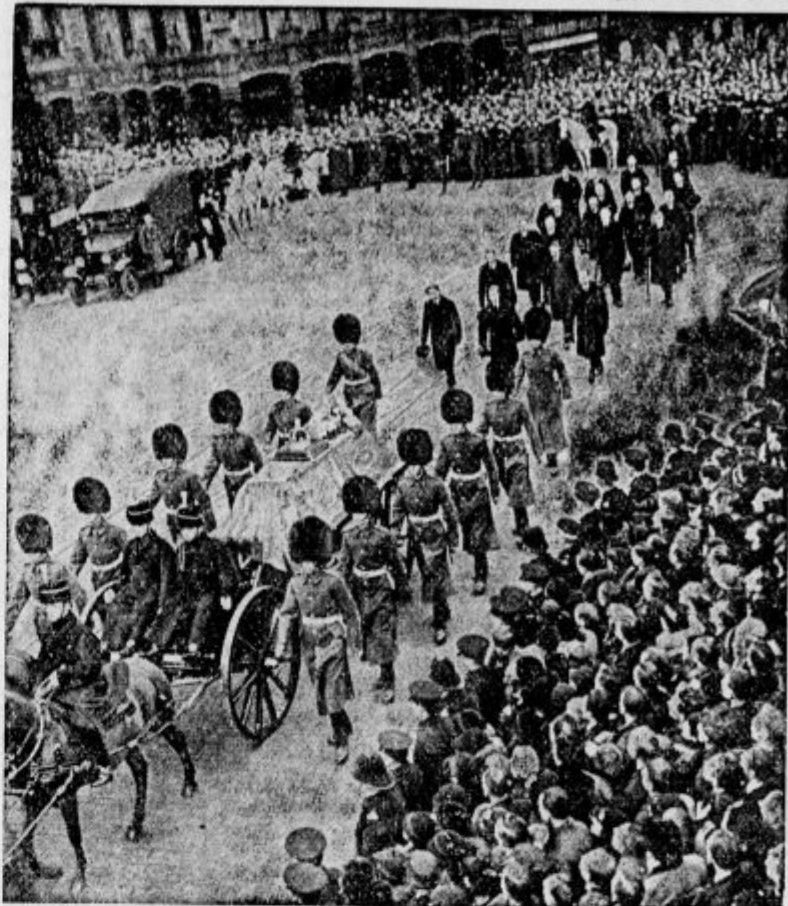
Iz Kanade poročajo, da je mrzli val zajel tudi Kanado. Ob beli reki v Ontariju so 24. t. m. imeli 41 stop. mraza. Polno cest je bilo zametanih. V Quebec prihajajo vlaki z zamudami po 12 ur, ker zaradi zametov ne morejo voziti. Niagarski slapovi so vsi zamrznjeni. Naselje Port Franks ob Huronskem jezeru je zaradi silnih zametov docela odrezano od sveta ter vlada tam veliko pomanjkanje živeža.

Tudi v severnih državah USA strašen mraz še vedno muči ljudi. V zadnjih treh dneh je v 16 državah zmrazilo 129 ljudi. Mraza je bilo te dni

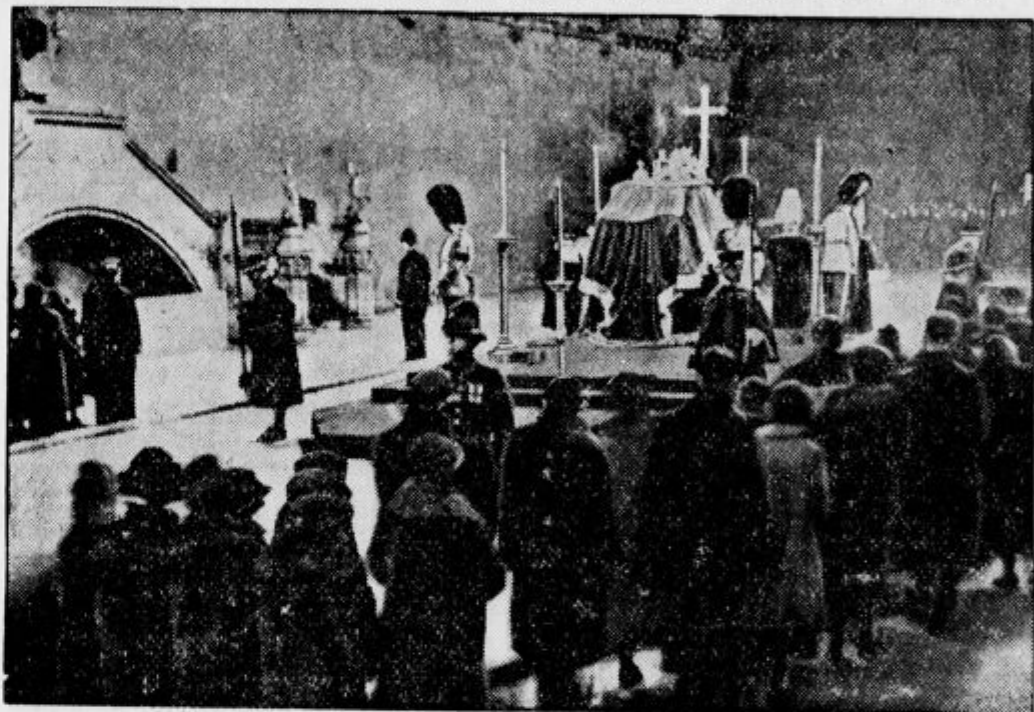
35–49 stop. C. Mesto Milwaukee, ki slovi po svojih pivovarnah, posebno trpi zaradi mraza, ker zaradi hude zime niti ne morejo razpošiljati piva. V vzhodnih državah Severne Amerike je mraz nekoliko ponehal, vendar pa je zapadlo toliko snega, da je mnogo krajev še docela pod snegom.

Zaradi silne zime je bilo mnogo požarov. Ljudje so po hišah kurili ognje, da bi se ogreli. Na ta način so nastali požari, katere pa je bilo zaradi mraza težko gasiti. Pri teh požarih je zgorelo 18 ljudi. Na severu države New York so 24. t. m. zgorele kar tri vasi naenkrat.

London se poslavlja od mrtvega kralja

Mrtvaški sprevod skozi londonske ulice, ko so kraljevo truplo pripeljali v London

Vsako uro koraka mimo mrtvaškega odra, na katerem leži truplo umrlega kralja Jurija V., 18.000 ljudi. V nekaj dneh bo število tistih, kateri so se poslovili od svojega mrtvega kralja, doseglo veliko število enega milijona

Letalska nesreča - zločin

Popotnik ustrelil dva letalca zaradi zavarovalnine

Pred kratkim se je v severno-ameriški državi Arkansas ponesrečilo veliko poletno letalo, pri čemer je bilo ubitih 17 ljudi. Preiskava je sedaj dognala tole, kar bi dokazovalo, da je nesrečo povzročila goljufija z zavarovalnino.

Letalo ni padlo zaradi tega, ker bi se bil zločin popotnik, kakor so prvotno mislili, ampak je nesrečo povzročil neki popotnik s svojim zločinom. Ta mož, ki policija njegovega imena še noče izdati, se je pred kratkim dal zavarovati za 100 tisoč dolarjev. Ko je policija to ugotovila, je dala truplo tega moža, katerega so našli ležati tik

zraven obeh letalcev, posebno skrbno preiskati. Pri tem je policija ugotovila, da je ta popotnik iz svojega revolverja ustrelil oba letalca, da bi letalo padlo na zemljo.

Prav nič ga ni pekla vest pri misli, da bo zaradi njegovega zločina umrlih tudi 17 življenj drugih poletnikov, med katerimi so bile tudi štiri ženske in 10-letni otrok. Mož je hotel z nesrečo povzročiti svojo smrt, da bi žena po njem dobila veliko zavarovalnino. Sedaj so oblasti posegle vmes in preprečile, da bi bil grdi zločin poplačan.

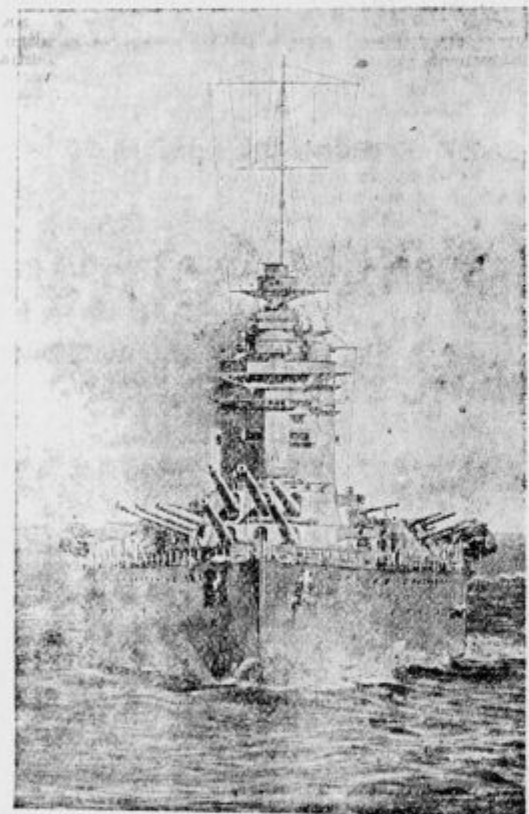
Oklopne divizije

Z ozirom na to, ker se posamezne armade močno motorizirajo, je bilo v vojaških krogih že večkrat sproženo vprašanje, ali bo konjenica v prihodnje še kaj vredna. O tem je pred kratkim tudi naš list prinesel mnenje vojaških krogov. Sedaj prinaša francoski vojaški list »France Militaire« članek francoskega generala, ki med drugim pravi:

»Oklopna divizija ni primerna za dolg in trdovraten boj. Dobro se sponese pač v prvi vrsti zoper sovražnika, ki ima malo sredstev, ali pa, ki je moralno že precej pretresen. To se dogaja: 1. Če je sovražna fronta na redko zastavljena. Ta primer je pogost pri obmejnih stražah, ali pa tam, kjer se dotikata dve samostojni nastopajoči armadi. 2. Če se kaka fronta šele tako rekoč sestavlja in 3. kadar se armada umika. Ko bi bili Nemci in Avstrijci jeseni leta 1917 v Kobaridu po italijanskem porazu poslani za umikajočimi se Italijani oklopno divizijo, bi bili Italijane docela razpršili. Isto lahko rečemo o peti angleški armadi spomladi leta 1918 pri Sv. Quentinu in o francoski šesti armadi. 4. Če je treba napraviti frontalni protisunek, ali pa sovražnika napasti od strani, ko je udrl v našo fronto. Čisto drugačna pa je stvar, če se je močan sovražnik v svojih postojankah že močno utrdil. Oklopna divizija sicer lahko predere vrsto prednjih straž. Pri tem bo pač nekoliko trpela od ognja dobro zavarovanih obrambnih topov v prvih vrstah. Kadar pa bo oklopna divizija predrta prednje vrste, bo zadela na močno artilerijo od zadaj.« Tako članek v francoskem vojaškem listu.

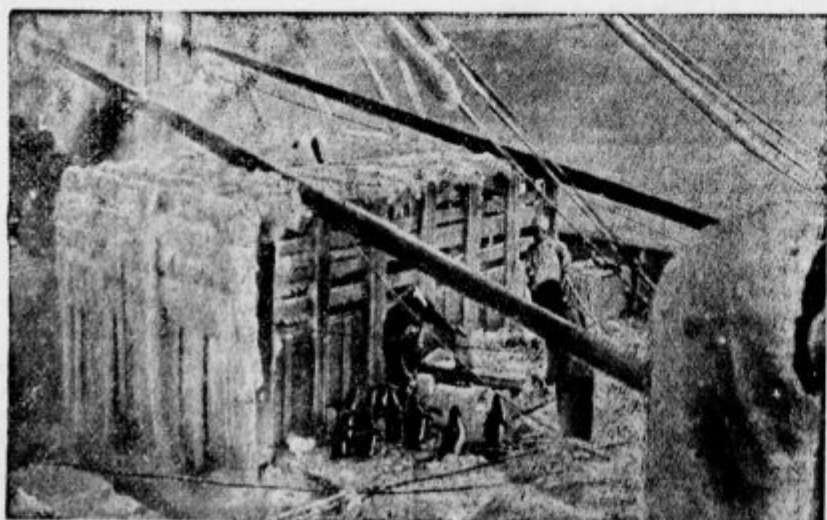
Iz teh podatkov sledi, da je uporabnost bojnih voz omejena. Splošno so doslej sodili drugače, kakor pa ta vojaški pisatelj omenja v svojem članku. Na koncu svojih izvajanj pa pravi pisatelj takole:

»Oklopno divizijo bomo uporabljali v prv. vrsti na koncu bitke, konjeniško divizijo pa v začetku bitke. Bila bi velika napaka, ko bi vse konjeniške divizije spremenili v oklopne divizije.«

Naivečja bojna ladja sveta. Angleška bojna ladja »Rodney« je z več drugimi ladjami priplula v Gibraltar. Ladja ima 33.900 ton ter je največja bojna ladja sveta. Na krovu ima 9 topov po 40 cm, 12 topov po 15 cm, 18 topov od 4–12 cm zoper letala, 30 strojnih pušk in 11 cev za torpede. Vkljub tej silni teži je ladja silno urna ter prevozi na uro 23,5 morskih milj

Iz krajev večnega ledu

Ladja, ki se je mudila v pokrajinah južnega tečaja, odkoder je pripeljala s seboj mnogo pingvinov, je docela pokrita z debelim ledom. To dokazuje, kako težka je bila pot teh mornarjev, ki so se sedaj vrnili v domovino

Brezova kopelj zoper trganje

V nekem norveškem zdravniškem časopisu sporoča dr. Ovigstad, da je med Laponci našel posebne vrste kopelji zoper revmatizem. Te kopelji z velikim uspehom porabljajo tudi na severnem Norveškem. V vreče nabere polno svežega brezovega listja, katero potem razgrnejo po bolnikovi postelji. Na to sveže, masno in lepko listje nato leže bolnik, nakar ga domači z listjem vsega zadela. Le glava gleda iz listja. Najprvo začne bolnika po vsem životu silno srbeči, da komaj prenaša strašni srbež. Kmalu pa to preneha, nakar se bolnik začne grozno potiti. Pot kar v curkih lije iz bolnikovega telesa, nakar trganje začne ponehavati in bolnik začuti veliko olajšanje. Treba pa je breze osmukati še pred kresom, ko listje še ni docela razvilo in posamezni listi na gorenji strani še imajo nekak bel prah. Ta prah je namreč tista snov, ki najbolj izdatno pomaga.

»Nezaslišana grdobija! — Ko bi se jaz predrnil kaj takega!«

»Pravkar sedajle mi je prišlo na misel, Janko, da bo treba z mojim očetom govoriti o najini poroki!«

„SLOVENEČ“ pred 60 leti:

v soboto, 29. januarja 1876.

Politični pregled.

Deželni zbori tržaški, goriški in isterski so sklicani na 1. sušca. Župan tržaški dr. Angeli se je pretekli teden z dvema odbornikoma podal na Dunaj ministre prositi za železnico čez Loko.

V mariborski čitalnici se jutri zbere več domoljubov slovenskih iz volilnega okraja Maribor—Slov. Bistrica—Št. Lenartskega, da se pogovorijo o kandidatu za poslanca v štajerski deželni zbor. Kažejo se že vesela znamenja, vsled katerih smemo trdno upati, da bomo Slovenci združeni delovali.

Vnanje države.

Srbski knez je bil te dni v hudih zadregah in že je bil počil glas, da namerava odpovedati se vladi in podati se ne graščine, ki jih ima njegova žena v Besarabiji. Novejša naznanila pa trdijo, da se razne stranke v Srbiji skušajo porazumeti s knezom, da bodo složni in močni zamogli poprijeti naloge, ki jih na pomlad čaka. Tako porazumljenje je pri sedanjih okoliščinah najpametnejše, ker najmanj notranja prekucija bi imela nasledek, da bi kaka vnanja vlada zasedla Srbijo.

Ruska vlada je za Poljsko vpeljala nov sodnijski red, čigar glavni namen je domače poljske vradnike odstraniti in nadomestiti jih z zagriženimi Rusi. Tri četrtine višjih vradov dobe rojeni Rusi, ki imajo v kratkem dojeti iz notranjih pokrajin, eno pa ju dje, ki povsod drže s tisto stranko, ki ima moč v rokah, in ki v najbolj absolutističnih državah veljajo za najboljše rodoljube... Da Ruska v čisto ruskih deželah zatira jude, v poljskih pa podpira, je doslednost tiste vladine sisteme, katere glavna naloga je zatiranje življenja poljskega...

Grški kralj je zapustil deželo in se je z vso družino svojo podal na tuje. Ne ve se, ali se bo še kdaj vrnil v deželo, ker se razne stranke pulijo za vladanje ne zmenivši se za občni blagor lepih in nekdanj tolikanj slovečih grških pokrajin.

Razne reči. Čebelarstvo društvo je pri obnem zboru za predsednika izvolilo g. Franca Souvana, po njegovi odločni odpovedi pa dosedanega podpredsednika g. Jeriča; za podpredsednika g. Fr. Souvana za odbornika pa g. o. Salvatorja in dr. K. Ahačiča iz Ljubljane in č. g. Ant. Jugovica, župnika v Borovnici. — Za častne ure je občni zbor imenoval preč. mil. g. Jan. Kriz. Pogačarja, škofa ljubljanskega; vis. blag. grofa g. Mannsfelda, ministra kmetijstva; in gosp. pl. Pagliaruzzi-a, znanega izvrstnega čebelarja na Goriškem.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; izenitvenjski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglas se plačuje tako pri naročilu — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonaka 5 mm visoke petlinne vrstice po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Igle za pletilne stroje

Največja zaloga! Najnižje cene!
A. Guttman - Zagreb - Martičeva 4
Telefon 58-21

Službodobe

Vinskega potnika

za Slovenijo - išče večja
vinska trdka. - Ponudbe
upravi »Slov.« pod »Vins-
ki potnik« 646. (b)

2 trgov. pomočnika

inteligentnejša, tudi brez-
poselna, za prodajo lukrativ-
nega predmeta trgov-
skim in privatnim stran-
kam - iščem. Zasluzek
100—150 Din dnevno za-
siguran. Pogoji: kavcija
1000—2000 Din v gotovi-
ni. - Ponudbe upr. »Sl.«
pod »Sigurni uspeh« št.
1182. (b)

Entlarico

na večje delo - iščem.
Najnižje ponudbe upravi
»Slov.« pod »Stalni za-
sluzek« št. 1183. (b)

Mesar. pomočnika

z obrtom, sprejemem ta-
kot. Naslov v upr. »Sl.«
pod št. 1179. (b)

Čevljar. pomočnika

sprejme Anton Brnjar,
Banska c., baraka. (b)

Denar

Posojila

na vložne knjižice daje
Slovenska banka Ljub-
ljana. Kerkov trg 10.

Hranil. knjižice

vseh bank in hranilnic ku-
pimo ter plačamo takoj.
Bančno kom. zavod
v Mariboru.

Hranilne knjižice

členic Zadrzne zveze —
kupim ter plačam najbolj-
še od vseh drugih. Po-
nudbe upravi »Slovenca«
Maribor pod »Drava« 722

Stanovanja

Stanovanje

sobe, kuhinje in jedilne
šrambe ter drvarnice, v
predmestju, oddam s 1. fe-
bruarjem: Glinice, Cesta
IX. št. 21a. (c)

Restavracijo

za koncesijo, dobro ido-
čo, v centru mesta, od-
dam v najem. - Naslov v
upr. »Sl.« pod št. 1177. c

Pohištvo

Cešnjeve spalnice

poceni prodaja Mrhar, Sta-
nežiče, p. St. Vid. (a)

Posestva

Hišo

v Ljubljani, trg. ali priv.
kupim. Ponudbe s ceno in
pogoji poslati upravnstvu
»Slovenca« pod št. 944. p

Obrt

Elektro-inštalacije

zlasti v podeželju, izvršu-
je pod zadovoljivimi po-
goji pooblaš. elektroteh.
podjetje Oblak Gabriel,
Logatec. (c)

Posteljne vložke

izdeluje in jih sprejema
v popravilo vse velikosti
Andlovic - Komenskega
ulica 34. (t)

Kupimo

Vsakovrstno

zlatu kupuje

po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3.

Medenino

staro, le težje komade -
kupimo vsako količino.
Jugolutz, Ljubljana VII. k

Prodamo

Vsa zimska oblačila
smo znižali 10—15%. An-
ton in Vladimir Presker,
Sv. Petra cesta 14. (t)

Tinčkove in Tončkove prigode

238.

Jumbo drvi na pomoč.

Slon Jumbo je imel od oile tenak sluh, zato je kar koj uganil, da po bobnu ne tolče nihče drugi kot njegov prijatelj Primožek. Tema slutnja ga je obšla. Nemudoma je vzel noge pod pazduho in jo ucvril skozi gosto poraščeni pragovd v smer, odkoder so odmevali zamolkli udarci bobna. Primožek ne sme zastoj klicati zvestega prijatelja na pomoč! Drvel je, da je vse pokalo pod njim. Razposajene opice so mu spotoma sedale na široki hrbet in se pačile, da je bilo grdo. One pač niso mogle vedeti, kakšno važno in nujno pot ima dobrodušni slon. Ena izmed opic mu je sedla celo na rilec, kar se ji je gotovo na vso moč inenitno zdelo. Drugi opici slonova naglica ni bila prav nič všeč in ga je hotela zadržati. Nagajivo ga je vlekla za rep nazaj. A to slonove naglice ni zmanjšalo niti za las. Orjaški slon niti čutil ni, da ga kdo vleče za rep...

Tako je pridrvel do obrežja. Ko je zagledal sredi reke splav, se ni obotavljal niti za hip. Planil je naravnost v reko...

Specerijska trgovina

velika, v sredini Zagreba, dobro idoča, radi družin-
skih razmer naprodaj. —
Vprašati pri Vilim Gerers-
dorfer, Zagreb, Smičikla-
dova ulica št. 20/II, levo.
(Pismo ali usteneno.) (t)

Šivalni stroj

nemški fabrikat, pogrez-
ljiv, z okroglim čolničkom
kateri tudi šitka - poceni
naprodaj. Nova trgovina,
Tyrševa 36. (t)

Material

za zasipanje (kamenit) -
dobite zastoj v Cekino-
vem gradu, Celovška ce-
sta 21. (t)

Vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem naznanjamo žalostno vest, da je
danes umrla po kratki bolezni naša
ljuba mamica, gospa

Marija Sitar roj. Peterca

posestnica v Zg. Šiški 8

Pogreb drage pokojnice bo v sredo,
dne 29. januarja 1936 ob 11 dopoldne
pokopališče v Dravlje.

Zg. Šiška, dne 27. januarja 1936.

Zalujoci ostali.

Potrta v globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom,
prijateljem in znanem, da je naša nadvse ljubljena so-
proga in mati, gospa

MARIJA KRAJNC

babica

danes, po kratki in mučni bolezni, v 79. letu starosti, previdna
s tolažili sv. vere, za vedno zatilnila svoje trudne oči.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo, 29. jan. ob treh
od doma Na Okopi št. 3 na okoliško pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo brala v župni cerkvi sv. Danijela
v četrtek, dne 30. januarja 1936 ob sedmih zjutraj.
Blago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin!
Celje, dne 27. januarja 1936.

Zalujoca soprog in hčerka.

Franz Joseph Schneider: 18

Cesta brezbožnih

Stanko ni imel nobene notranje moči, da bi prenašal to podobo trpljenja. Njegova preizkušnja je padla v neutrujeno srce. Pogled nanjo je zahteval vse njegovo sočutje, rezal mu je notranjost, zato se mu je odtegoval, če se je le mogel. Nekoč je ostal pri pijaci med delavskimi tovariši, potem se je za-
držal pri hišnih tovariših. Ko je prihajal k svoji ženi, pogosto ob zelo pozni uri, je morala obračati obraz od njegovega duha po alkoholu. Če je to opazil, je postal zagrenjen. Užaljeno ji je očital: »Nič več me nimaš rada! In pod vplivom pijače je postal kot siten otrok in se je jokal.

Tako ji je postalo težko voditi ga in ga držati pokonci. Vendar ga je ljubila, mogoče bolj kot kdajkoli, ker je odpadla od nje vsa čustnost in je ostalo samo še najčistejšo, najvzvišenejšo občutje, ki ne pozeži, ampak hoče le darovati.

Ce mu je potem to na samem pokazala, boža-
joč ga s koščeno roko po njegovih licih, po njego-
vih laseh, že z nakazanim smrtnim sijajem v oči-
nih očeh, potem jo je napačno razumel. Njegovi
čuti so se vzbudili, sočutje se je moralo skriti, nje-
govo zdravo, krepko telo je vroče poželelo. In pri-
šlo so zanj trenutki trpljenja, skrivne bolečine,
toda prenašala jih je nemo, stokajoč, ker je postala
njena ljubezen večja kot kdajkoli.

16.

Marija je ves dan ležala v velikanskem prič-
kovanju. Niti lakota niti žela je nista trpinčili, am-
pak samo hrepenenje po Stanku.

Nemirno je njen pogled zmeraj spet hodil na
uro. Zdravnik je bil danes dvakrat pri njej. To jo
je skrivaj prestrašilo. Znoj na njenem čelu je bil
zmeraj mrzel. Ni več čutila, če so bile njene noge
kdaj nepokrite. Njeno telo se ji je zdelo na znotraj
volto, lahko kot izvoljeno življenje. Če bo Stanko
precej prišel, ga bo prosila za duhovnega.

Končno je slišala njegovo težko hojo. In vprav
sama je ležala, nihče se ni mudil pri njej v sobi.
Ko so se odprla vrata, ga je takoj zgrabila s
plamenečimi očmi. Videla je, da ima neko željo.

Toda ostal je kot priklenjen, bal se je je.

Tedaj je stegnila roke. Zdaj je moral. Boječe
je stopil bliže.

»Marija.« Bilo ji je, kot bi prosil za odpusča-
nje. Tedaj je že tudi začutila močan duh po alko-
holu. Spet pijan. Zalostno in trudno mu je gledala
v obraz, toda potem je hitro pozabila, njena želja
je gorela na jeziku.

»Kako je?« je zaskrbljeno vprašal.

Molčala je, brez tolažbe so se povesele njene
trepalnice. Tedaj jo je pobožal po licih.

»Kaj hočeš, Marija?«

Tedaj je spet odprla oči in široko pogledala.

»Želiš kaj?«

»Da, nekaj velikega.« njen glas je bil hripav.

»Kaj pa, Marija?« je radovedno vprašal.

»Privedi mi duhovnega!« Prislila se je k zu-
nanjemu miru, da bi ga ne prestrašila bolj, kot je
že morala brez drugega storiti ta želja.

Tedaj je odeskočil nazaj, kri se je umaknila z
njegovih rdečih lic. »Marija.« glasno je zavpil in
prestrašeno si je z obema rokama zgrabil v lase.

»Kaj je, Stanko? Okrepil me bo za življenje.«

je govorila proti svojemu prepričanju, da bi ga
vzdržala pokonci.

Šel je ven in njegova glava je padla na kuhinjsko
mizo, slišala ga je, kako je ihtel.

»Stanko?« In spet je prišel. »Krepiti za življe-
nje, ne umreti!«

Njen glas je postajal zmeraj bolj negotov in se
je prevračal ter ugasil v slabosti.

Tedaj se je vrnil pred njeno posteljo na ko-
lena in prosil: »Saj boš ostala pri meni in pri otro-
ku — Marija?« Uničen je ležal tu in prosil za
odgovor, ki ga ni mogla dati.

»In če ljubi Bog drugače hoče...« je hotela
začeti z njim pogovor o njegovi in otrokovi pri-
hodnosti.

Toda tedaj se je divje spasil in zmajal z glavo.

Njeno razburjenje je prehajalo v izčrpanost. Tru-
dno je ležala tu z odprtimi očmi.

»Stanko, mi boš privedel duhovnega?« je še
enkrat prosjajala.

»Pa ne za smrt?« je menil kot majhen mladič.

In voljno in brez ugovora ji je sveto obljubil
na roko.

Toda njen prihodnji dan je bilo neskončno ča-
kanje. A prišel je večer in duhovnega še ni bilo.

Nemir je še hitreje uničeval njeno moč.

Za to noč jo je Stanko potolažil za jutri. Zdaj
je vedela, da je bila spet tu njegova slabost in nje-
gov strah pred ljudmi.

Tudi naslednji dan je morala še čakati. In zve-
čer je prišel šele pozno domov. Opetkajoč se je
stopil v spalnico. Skril se je za alkohol, da je sploh
še našel samo poguma, da bi stopil pred njo. Držal
je v rokah kljuko od vrat, kot bi se bal, da bo spet
poslan nazaj.

Marija mu je gledala nasproti kot lačni, ki
hrepeni po griljaju. Njegove roke so bingljale na-
vzdol.

In vendar ga je ljubeznivo pozdravila in mu
ponudila roko v spravo.

Kot pes se je priplazil bliže in se je sesedel
pred njeno posteljo.

»Jutri ga bom privedel, jutri čisto gotovo, in če
ljudje tu v hiši...« njegov glas je postal glasan
in grozeč.

Samo nemo mu je držala nasproti sklenjene
roke, da naj bi vendar molčal. Potem je povsili
glavo in začel glasno jokati. In v njej je zrastle
veliko sočutje z njim, mehko je božala njegov tilnik,
ga božala po laseh, poiskala obraz in mu obrisala
solze iz oči. Počasi je pozabil pod tem kljubova-
njem, kaj je vse bilo, ni več videl njene bolečine
in njenega trpljenja. Njegova kri se je vzbudila,
ker je bila podmetena od alkohola. Njegove močne
roke so se oklenile njenih suhih rokavov, nje-
gove roke so tipale po njenem telesu. Tedaj se ga

je smrtno prestrašila. Z obema rokama je zgrabila
njegovo glavo in jo dvignila visoko ter zavrla
svoj vprašujoči pogled v njegovega, da bi ga ta po-
klical s svojim trpečim izrazom k spametovanju, k
resničnosti. Trepetala je pod njegovim sumnič-
njem in ni hotela tega verjeti, toda po njegovi krvi
je divjala žival.

»Jutri ti bom zares privedel duhovnega, takoj
zgodaj zjutraj, Marija, čisto gotovo, prisežem ti,«
slep je spet obljubil.

Njen pogled je negotovo hlastal okrog. Misel
na nečloveško kupno ceno ji je zadržila grlo. To-
da protinagrada je vabila: »Jutri takoj zgodaj.«

Zaživela je pri pomirjajočem občutju. In potem je
darovala za svoje bolne telo nedopovedljivo veliko
daritev. Kupila se je in se prodala, ko je že gle-
dala smrti v oči.

Onemoglo so njeni udje brezgibno ležali. Priš
skoraj niso več vzdržale razbijanja težkega diha-
nja. Sopenje je napolnilo vso sobo. Z njenega
obrazu je kapljala znoj in nadloga.

Stanko je čepel zraven njene postelje na tleh
z obrazom pokritim s širokimi rokami. Ko se je
zbudil iz svoje zablodelosti, se je sam sebe sra-
moval.

17.

Marija je bila od ure do ure mirnejša. V
temnih podobah je šlo v njenem duhu mimo trplje-
nje njenega zakona. Potem zadnje veselje. Stan-
kova obljuba, da ji bo jutri privedel duhovnega.

Njegova beseda. Odpirala in zapirala je roke, kot
bi jo imela tam notri počivajočo. Pogosto je ni
več čutila, potem je prestrašeno pogledala, saj je
bila beseda Stanislava Slovnik, kar je imela.

In spet je dvonila; počasi je šlo proti polnoči. Zra-
ven nje je spal Stanko mirno in trdno. Njen duh
je bil temnejši in temnejši. Zdaj sploh ni mogla
več misliti. Pogosto je poželela pijačo, toda njena
moč ni več zmogla, da bi vzbudila Stanka. Alko-
hol je še bolj poglobil njegovo spanje. Njegovo
smrcanje je molilo mir v sobi.

(Dalej.)